

Otázky

súťaže žiakov ZUŠ
v učebnom predmete hudobná náuka
" Hnúšťanský akord "

okresné kolá
(školský rok 2011/2012)

K a t e g ó r i a "A"

1.,2. a 3.ročník

1.Oblasť - stupnice, intervaly, akordy

1. Napište stupnicu v husľovom kľúči (G, D, A, F, B, Es dur) 10 bodov (90 sek.)
2. Určite sluch.analýzou charakter akordov (2 molové a 2 durové – ľubovoľné) 4x5 bodov
3. Určite napísané intervaly (6) (v.3,m.3,č.4,č.5,č.8 + jeden zdvojit') 6x5 bodov (30 sek.)
4. Napište, akú funkciu má:
bodka za notou, bodka pod notou, legato, pomlčka, fermáta, ligatúra, béčko, odrážka 8x5 bodov (90 sek.)

Vysvetlivky:

- všetky otázky sa riešia súčasne - písomnou formou

1. úloha - družstvá napíšu len 1 stupnicu (všetky tú istú), ktorú kvôli objektívite vyberie predseda odbornej poroty

2. úloha – pri sluchovej analýze sa akordy (2 durové a 2 molové) zahrajú na nástroji maximálne 2x (1.-krát harmonicky, 2.-krát melodicky) vždy od iného základného tónu. Časový limit na zápis odpovede po každom akorde je cca 5 sekúnd

3. úloha – 6 rôznych intervalov vždy od iného tónu sa napíše na notový papier vopred

4. úloha - funkcie (1/4) sa píše heslovite

- napísané odpovede družstvá predkladajú porote, pričom je potrebné dodržať časové limity

-body sú pridelované na základe správnosti odpovede

Pomôcky:

- notový papier + ceruzka
- vopred pripravené intervaly
- vopred napísané výrazy úlohy 1/4

2. oblasť - hudobné výrazy, hudobné nástroje

1. Po vyškrtaní uvedených výrazov vám ostanú 10 bodov
. písmenká, ktoré ukrývajú tajničku osemsmierovky 2 minúty

2. Nájdite vo vetách ukryté hud. nástroje 4x5 bodov
(40 sek.)

3. Uhádnite, na ktorý hudobný nástroj myslím 6x5 bodov
(cca 30 sek. na popis jedného nástroja)

violončelo, klavír, akordeón, gitara, klarinet,
harfa, husle, bubon, priečna flauta, alt saxofón,
trúbka, cimbal

4. Napíšte, čo znamenajú hudobné výrazy: 8x5 bodov
forte, piano, crescendo, decrescendo, (60 sek.)
adagio, allegro, moderato, allegretto

Vysvetlivky:

- 1. úloha - osemsmierovka - riešia všetci súčasne, družstvo, ktoré v časovom limite 2 minúty nevyškrtá všetky výrazy a nevypíše tajničku, nezískava body
- 2. úloha - úlohu riešia všetky družstvá písomne a súčasne
- 3. úloha - jednotlivé hudobné nástroje hádajú žiaci nasledovne: jeden člen družstva myslí napr. na husle. Hudobný nástroj popíše minimálne štyrmi a maximálne šiestimi charakteristickými znakmi (napr.: nástroj je z dreva, drží sa pod bradou na ľavom pleci, má 4 struny, struny sa rozochvievajú slákom, oblúbený je aj v ľudovej hudbe...) Následne ďalší nástroj popíše jeden člen z druhého družstva a znovu písomne hádajú všetky družstvá. Podstatou je, aby sa členovia družstiev striedali a aby popisovali hudobný nástroj sami. Z 12-tich hudobných nástrojov si vyťahnu družstvá len 6, prípadne podľa počtu družstiev sa hudobné nástroje doplnia a bodovanie prispôbi. (napr. súťaž 4 družstvá – aby mali rovnakú šancu, kolo sa uzavrie po ôsmom hudobnom nástroji, možný počet získaných bodov sa zvýši na 8x5 bodov, tj. 40 bodov.)
V prípade, že popis nástroja je nesprávny, družstvo hráča popisujúceho nástroj, body nezískava.
- 4. úloha - výrazy sa môžu buď čítať - vtedy je na 1 výraz limit cca 7 sekúnd, alebo sa všetky vopred napíšu na listy papiera (nečítajú sa) a časový limit na napísanie významu výrazov je 60 sekúnd

Pomôcky:

- papiera + perá
- osemsmierovky
- vety
- hudobné výrazy

3.Oblasť - takty, rytmus, pesničky

1. Doplňte chýbajúce doby v taktoch

2x5 bodov
(30 sek.)

2. Rytmický diktát – 4 takty

4x5 bodov
(20 sek. na 1 takt)

3. Zložte ústrižky pesničky

60 bodov do 2 min.
1 chyba 40 b
2 chyby 20 b
3 chyby 0 b

4. Pretransponujte pesničku

100 bodov - do 5 minút
80 bodov - 1 chyba
60 bodov - 2 chyby
40 bodov - 3 chyby
20 bodov - 4 chyby
0 bodov - 5 chýb

Vysvetlivky:

•všetky družstvá pracujú a riešia otázky súčasne

1. úloha – dva neúplné 4/4 takty pripraví vyučujúci, resp. organizátor okresného kola.

2. úloha – 4-taktový rytmický diktát pripraví vyučujúci, resp. organizátor okresného kola súťaže vopred. Rytmus sa hrajú na nástroji na jednom tóne, každý takt 2-krát. Medzi jednotlivými taktami je potrebné robiť nepatrné prestávky. Po nadiktovaní všetkých štyroch taktov sa zahrá diktát ako celok.

3. úloha - pesnička na skladanie a transponovanie bude pre všetky družstvá rovnaká

(naštudovať s deťmi 10 piesní : *Čierne oči, choďte spať* (str.16), *Ja parobek z Kapušian* (str.53), *Keby som bol vtáčkom* (str.60), *Láska, Bože, láska* (str.72), *Limbora, limbora* (str.73), *Nebola som veselá* (str.85), *Po nábreží koník beží* (str.103), *Trenčín dolinečka* (str.127), *Vretienko mi padá* (str.136), *Zjedzte ma, vlčky, zjedzte* (str.155). Pre zadanie úlohy vyberie 1 pesničku predsedu odbornej poroty .

4. úloha – pri transponovaní sa udáva interval, nie tónina

•počas skladania a transponovania nie je povolené používať hud .nástroj

•pri skladaní a transponovaní nie je možnosť opravy

Pomôcky:

- notové papiere + ceruzky, gummy

- kniha V. Tátoša: A teraz túto, ... (prvý výber - zelený obal)

–postrihané pesničky (predseda poroty má právo vybrať vopred pesničku a pripraviť ju /nastrihať/ podľa počtu družstiev) - pesničku postríhať po taktoch, spolu nechať len prvé dva takty

4.Oblasť - ukážky hudobných diel

Ukážky hudobných diel sa použijú zo zaslaného CD (pripravené CD obdrží každé družstvo zapojené do okresného kola po vyžiadaní na adrese ZUŠ Hnúšťa). Otázky je treba zamerať na počuté nástroje, náladu skladby, tance, ľudské hlasy...

Vysvetlivky:

- ukážok spolu by malo byť 5
- družstvá si vypočujú ukážku (pri rozsiahlejších len časť) spolu s otázkou a odpovedajú písomnou formou ešte počas znenia ukážky
- za každú správnu odpoveď družstvo získa 20 bodov (maximálny počet bodov je 100)

Po absolvovaní všetkých súťažných otázok v 4 oblastiach odborná porota sčíta každému družstvu získané body. Víťazom sa stáva družstvo s najvyšším počtom bodov, ktoré zároveň postupuje do krajského kola.

Oznámenie o družstvách postupujúcich do krajského kola je potrebné písomne nahlásiť príslušnému krajskému úradu i riaditeľstvu ZUŠ v Hnúšti.

Adresa: Základná umelecká škola
Nábřežie Rimavy 457
Hnúšťa
981 01
Slovensko

meil: zus@hnusta.sk

K a t e g ó r i a "B"

4. a 5.ročník

1.oblasť - stupnice ,intervaly, akordy

1. Napište stupnicu v husľovom kľúči (A, E, H, Es, As, Des dur) 10 bodov (60 sek.)
2. Určite sluch.analýzou charakter akordov (ľubovoľných 5 durových a 5 molových kvint-akordov vždy od iného zákl. tónu) 10x2 body
3. Určite napísané intervaly (v.6,m.6,č.5,v.7,m.7,č.4) 6x5 bodov (30 sek.)
4. Napište význam hudobných pojmov, značky: dvojitý krížik, dvojité béčko, synkopa, odrážka, interval, da Capo al Fine, polyfónia, homofónia 8x5 bodov (60 sek.)

Vysvetlivky:

- všetky otázky sa riešia súčasne - písomnou formou

1. úloha - družstvá napíšu len 1 stupnicu (všetky tú istú), ktorú kvôli objektívnosti vyberie predseda odbornej poroty

2. úloha – pri sluchovej analýze sa akordy zahrajú na nástroji maximálne 2x (1.-krát harmonicky, 2.-krát melodicky), vždy od iného tónu. Časový limit na určenie akordu je cca 5 sekúnd

3. úloha – 6 ľubovoľných intervalov, vždy od iného tónu napíšeme na notový papier vopred

4. úloha – výrazy sa môžu buď čítať – vtedy je na 1 výraz limit cca 7 sekúnd, alebo sa všetky vopred napíšu na listy papiera (nečítajú sa) a časový limit na napísanie významu výrazov je 60 sekúnd.

- napísané odpovede družstvá predkladajú porote, pričom je potrebné dodržať časové limity

- body sú pridelované na základe správnosti odpovede

Pomôcky:

-papier + pero

-vopred napísané intervaly

-vopred napísané hudobné pojmy a značky

2. oblasť - hudobné značky, dejiny hudby

1. Po vyškrtaní uvedených výrazov vám ostanú políčka, ktoré ukrývajú tajničku osemsmerovky 10 bodov
2 minúty
2. Doplňte názov hudobného diela: 4x5 bodov
(30 sek.)
3. Uhádnite, na ktorý hudobný nástroj myslím 6x5 bodov
(cca 30 sek. na popis jedného nástroja)
- violončelo, pozauna, kontrabas, gitara, klarinet,
harfa, husle, bubon, priečna flauta, alt saxofón,
viola, cimbal
4. Zadeľte hudobné nástroje: 8x5 bodov
(2 minúty)
anglický roh, klavír, hoboje, kontrabas,
veľký bubon, gitara, husle, tuba

Vysvetlivky:

1. úloha - osemsmerovka - riešia všetci súčasne, družstvo, ktoré v časovom limite 2 minúty nevyškrtá všetky výrazy a nevypíše tajničku, nezískava body

2. úloha - družstvá dopĺňajú výrazy vyznačené bodkami

3. úloha - jednotlivé hudobné nástroje hádajú žiaci nasledovne: jeden člen družstva myslí napr. na husle. Hudobný nástroj popíše minimálne štyrmi a maximálne šiestimi charakteristickými znakmi (napr.: nástroj je z dreva, drží sa pod bradou na ľavom pleci, má 4 struny, struny sa rozochvievajú slákom, obľúbený je aj v ľudovej hudbe...) Následne ďalší nástroj popíše jeden člen z druhého družstva a znovu písomne hádajú všetky družstvá. Podstatou je, aby sa členovia družstiev striedali a aby popisovali hudobný nástroj sami. Z 12-tich hudobných nástrojov si vyťahnu družstvá len 6, prípadne podľa počtu družstiev sa hudobné nástroje doplnia a bodovanie prispôbi. (napr. súťažia 4 družstvá – aby mali rovnakú šancu, kolo sa uzavrie po ôsmom hudobnom nástroji, možný počet získaných bodov sa zvýši na 8x5 bodov, tj. 40 bodov.)

V prípade, že popis nástroja je nesprávny, družstvo hráča popisujúceho nástroj, body nezískava.

4. úloha - hudobné nástroje je treba zadeľiť presne (napr. anglický roh = drevený, dychový nástroj)

3.oblasť - takty, rytmus, pesničky

1. <u>Doplňte chýbajúce doby v taktach</u>	2x 5 bodov (40 sek.)
2. <u>Rytmicový diktát</u> – 4 takty	4x5 bodov (60 sekúnd)
3. <u>Zložte ústrižky pesničky</u>	60 bodov do 2 minút 1 chyba 40 b 2 chyby 20 b 3 chyby 0 b
4. <u>Pretransponujte pesničku</u>	100 bodov – do 5 minút 80 bodov – 1 chyba 60 bodov – 2 chyby 40 bodov – 3 chyby 20 bodov – 4 chyby 0 bodov – 5 chýb

---

Vysvetlivky:

•všetky družstvá pracujú a riešia otázky súčasne

1. úloha – dva neúplné 6/8 takty pripraví vyučujúci, resp. organizátor okresného kola súťaže

2. úloha – 4-taktový rytmický diktát pripraví vyučujúci, resp. organizátor okresného kola súťaže vopred. Rytmus sa hrá na nástroji na jednom tóne, medzi jednotlivými taktami je potrebné robiť nepatrné prestávky. Po nadiktovaní všetkých štyroch taktov sa zahrá diktát ako celok.

3. a 4. úloha - pesnička na skladanie a transponovanie bude pre všetky družstvá rovnaká

(naštudovať s deťmi 10 piesní z knihy V. Tátoša A teraz túto, ... : *Anička, dušička, kde si bola* (str.6), *Darmo ma, mamička* (str.26), *Do dvorečka, do dvora* (str.33), *Chodila dievčina po hore plačúci* (str.49), *Išla Marína do cintorína* (str.51), *Keď ma srdce bolí* (str.63), *Na Orave dobre* (str.78), *Prídi ty, šuhajko, ráno k nám* (str.108), *Tichá voda do Dunajka padala* (str.124), *Z brezového dreva voda kvapká* (str.154) . Pre zadanie úlohy vyberie 1 pesničku predsedu poroty.

-počas skladania a transponovania nie je povolené používať hud.nástroj

-pri skladaní a transponovaní nie je možnosť opravy

-pri transponovaní sa udáva interval, nie tónina

Pomôcky:

- notové papiere + ceruzky, gummy
- kniha V. Tátoša: A teraz túto,... (prvý výber - zelený obal)
- postrihané pesničky (prvé dva takty spolu, potom strihať po každom takte)

4.oblasť - ukážky hudobných diel

Ukážky hudobných diel sa použijú zo zaslaného CD (pripravené CD obdrží každé družstvo zapojené do okresného kola po vyžiadaní na adrese ZUŠ Hnúšťa). Otázky je treba zamerať na ľudské hlasy, tance, svetskú a duchovnú tvorbu a tiež na inštrumentálnu, vokálnu a inštrumentálno-vokálnu tvorbu.

Vysvetlivky:

- ukážok je spolu 5
- družstvá si vypočujú ukážku (pri rozsiahlejších dielach len časť) spolu s otázkou a odpovedajú písomnou formou ešte počas znenia ukážky
- za každú správnu odpoveď družstvo získa 20 bodov (maximálny počet bodov je 100)

Po absolvovaní všetkých súťažných otázok v 4 oblastiach odborná porota sčíta každému družstvu získané body. Víťazom sa stáva družstvo s najvyšším počtom bodov, ktoré zároveň postupuje do krajského kola.

Oznámenie o družstvách postupujúcich do krajského kola je potrebné písomne nahlásiť príslušnému krajskému úradu i riaditeľstvu ZUŠ v Hnúšti.

Adresa: Základná umelecká škola

Nábrežie Rimavy 457

Hnúšťa

981 01

Slovensko

meil: zus@hnusta.sk

K a t e g ó r i a "C"

6. a 7.ročník

1.oblasť - stupnice, intervaly, akordy

1. Napište stupnicu v husľovom kľúči (G,F,D,B,A,Es,E,As,H,Des) 10 bodov (60 sek.)
2. Určite sluch.analýzou charakter stupníc: (lydická, dórska, frygická, mixolydická, durová, celotónová, chromatická, prirodzená molová, harmonická molová, melodická molová) 4x 5 bodov
3. Určite tvar napísaných durových akordov (2x kvintakord,2x sextakord,2x kvartsextakord) 6x 5 bodov (40 sek.)
4. Napište kadenciu tóniny v kvintovej polohe: (D, A, E, B, Es, As) 40 bodov (90 sek.)

Vysvetlivky:

- všetky otázky sa riešia súčasne - písomnou formou

1. úloha – každé družstvo napíše tú istú (len 1) stupnicu, ktorú kvôli objektívite vyberie predseda odbornej poroty

2. úloha – pri sluchovej analýze sa 4 ľubovoľné stupnice zahrajú na nástroji 2-krát smerom hore

3. úloha - akordy sa napíšu na notový papier vopred, družstvá napíšu pod akord obrat i tóninu

4. úloha – kadenciu napíšu družstvá v kvintovej polohe vo dvoch notových osnovách – úzky spoj

- napísané odpovede družstvá predkladajú porote, pričom je potrebné dodržať časové limity

- body sú pridelované na základe správnosti odpovede

Pomôcky:

- pero + notový papier

-vopred napísané akordy

2. oblasť - hudobné výrazy ,dejiny hudby

1. Po vyškrtaní uvedených výrazov vám ostanú políčka, ktoré ukrývajú tajničku 10 bodov
(2 minúty)

2. Ktorý hudobný skladateľ sem nepatrí: 4x 5 bodov
(1 minúta)
(kukučie vajíčko)

3. Uhádnite, na ktorý hudobný nástroj myslím 6x 5 bodov
(cca 30 sek. na popis jedného nástroja)

viola, čembalo, kontrabas, gitara, hboj,
harfa, husle, bubon, priečna flauta, alt saxofón,
trúbka, cimbal

4. Kto je autorom hudobného diela ? 8x 5 bodov
(1 minúta)
(z možností a/,b/,c/ je správna len jedna)

Vysvetlivky:

1. úloha - osemsmerovka - riešia všetci súčasne, družstvo, ktoré v časovom limite 2 minúty nevyškrtá všetky výrazy a nevypíše tajničku, nezískava body

2. úloha - kukučie vajíčko - správnu odpoveď členovia družstiev podčiarknu (označia viditeľne)

3. úloha - jednotlivé hudobné nástroje hádajú žiaci nasledovne: jeden člen
družstva myslí napr. na husle. Hudobný nástroj popíše minimálne štyrmi a maximálne šiestimi charakteristickými znakmi (napr.: nástroj je z dreva, drží sa pod bradou na ľavom pleci, má 4 struny, struny sa rozochvievajú slákom, obľúbený je aj v ľudovej hudbe...) Následne ďalší nástroj popíše jeden člen z druhého družstva a znovu písomne hádajú všetky družstvá. Podstatou je, aby sa členovia družstiev striedali a aby popisovali hudobný nástroj sami. Z 12-tich hudobných nástrojov si vytiahnu družstvá len 6, prípadne podľa počtu družstiev sa hudobné nástroje doplnia a bodovanie prispôbi. (napr. súťažia 4 družstvá – aby mali rovnakú šancu, kolo sa uzavrie po ôsmom hudobnom nástroji, možný počet získaných bodov sa zvýši na 8x5 bodov, tj. 40 bodov.)

V prípade, že popis nástroja je nesprávny, družstvo hráča popisujúceho nástroj, body nezískava.

4. úloha - autora hud. diela družstvo zakrúžkuje

3.oblasť - takty, rytmus, pesničky

1. <u>Doplňte chýbajúce doby v taktoch</u>	2x 5 bodov (30 sek.)
2. <u>Rytmicový diktát</u> – 4 takty	4x5 bodov (60 sekúnd)
3. <u>Zložte ústrižky pesničky</u>	60 bodov do 2 minút 1 chyba 40 b 2 chyby 20 b 3 chyby 0 b
4. <u>Pretransponujte pesničku</u>	100 bodov do 5 minút 80 bodov - 1 chyba 60 bodov - 2 chyby 40 bodov - 3 chyby 20 bodov - 4 chyby 0 bodov - 5 chýb

---

Vysvetlivky:

•všetky družstvá pracujú a riešia otázky súčasne

1. úloha – dva neúplné 7/8 alebo 3/2 takty pripraví vyučujúci, resp. organizátor okresného kola súťaže

2. úloha – 4-taktový rytmický diktát pripraví vyučujúci, resp. organizátor okresného kola súťaže vopred. Rytmus sa hrá na nástroji na jednom tóne, medzi jednotlivými taktami je potrebné robiť nepatrné prestávky. Po nadiktovaní všetkých štyroch taktov sa zahrá diktát ako celok.

3. a 4. úloha - pesnička na skladanie a transponovanie bude pre všetky družstvá rovnaká

(naštudovať s deťmi 10 piesní z knihy V. Tátoša A teraz túto,...: *Ja som bača veľmi starý* (str.55), *Mám ja hrušku* (str.76), *Na tej Detve studňa murovaná* (str.81), *Nedala mi moja milá v noci spať* (str.86) *Ned'aleko od Trenčína* (str.87), *Tam, okolo Levoči, tam sa voda točí* (str.121), *Videu som si frajeruočku* (str.133), *V mojej milej dvore* (str.135), *Všetci ľudia povedajú* (str.138) *Z východnej dievčatá* (str.156). Pre zadanie úloh vyberie 1 pesničku predseda poroty.

•počas skladania a transponovania nie je povolené používať hud.nástroj

•pri skladaní a transponovaní nie je možnosť opravy po odovzdaní a kontrole

•pri transponovaní sa udáva interval, nie tónina

Pomôcky:

- notové papiere + ceruzky, gummy

- kniha V. Tátoša: A teraz túto,... (prvý výber - zelený obal)

- postrihané pesničky (prvé 2 takty spolu, potom strihané po každom takte)

4.oblasť - ukážky hudobných diel

Ukážky hudobných diel sa použijú zo zaslaného CD (pripravené CD obdrží každé družstvo zapojené do okresného kola po vyžiadaní na adrese ZUŠ Hnúšťa). Otázky je treba zamerať na štýlové obdobia (baroko, klasicizmus, romantizmus, hudba 20. storočia, impresionizmus, súčasná hudba...)

Vysvetlivky:

- ukážok je spolu 5
- družstvá si vypočujú ukážku (pri rozsiahlejších dielach len časť) spolu s otázkou a odpoveďami písomnou formou ešte počas znenia ukážky
- za každú správnu odpoveď družstvo získa 20 bodov (maximálny počet bodov je 100)

Po absolvovaní všetkých súťažných otázok v 4 oblastiach odborná porota sčíta každému družstvu získané body. Víťazom sa stáva družstvo s najvyšším počtom bodov, ktoré zároveň postupuje do krajského kola.

Oznámenie o družstvách postupujúcich do krajského kola je potrebné písomne nahlásiť príslušnému krajskému úradu i riaditeľstvu ZUŠ v Hnúšti.

Adresa: Základná umelecká škola

Nábrežie Rimavy 457

Hnúšťa

981 01

Slovensko

meil: zus@hnusta.sk

